

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRASNEM

SPRAWOZDANIE

***z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2021
oraz potrzeby związane z realizacją zadań na rok 2022.***

Krasne 2022

I. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020, poz.821), pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190.

W Gminie Krasne zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadania asystenta rodziny wynikają z art. 15 ust. 1 w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a. kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c. kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym, ośrodka preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

III. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
 - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
 - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
 - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
 - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;

- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Tut. Ośrodek realizuje „Gminny program wspierania rodziny w gminie Krasne na lata 2020 – 2023”.

Głównym założeniem programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny, oraz jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe programu to:

1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2021 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem zatrudniony był 1 asystent rodziny.

Wynagrodzenie asystenta było częściowo sfinansowane z dotacji (kwota 2000,00 zł) w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021”. Wydatkowana kwota wkładu własnego wyniosła 52 992,32 zł. Wydatkowana kwota ogółem wyniosła 54 992,32 zł.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodzinnej, pracownik socjalny, jeżeli uzna za zasadne, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Po otrzymaniu wniosku, kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas prowadzone są działania w kierunku powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rola asystenta polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę oraz udzielenie jej pomocy, w zależności od zdiagnozowanych problemów i potrzeb. Polega to na pomocy rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielaniu pomocy rodzinom w

rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, a także problemów wychowawczych, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz wspieranie aktywności społecznej rodzin, pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej i jej utrzymaniu, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Praca asystenta rodziny przybiera formę socjalno-wychowawczą. Asystent uczy rodziców, jak prawidłowo wychowywać i sprawować opiekę nad dziećmi, między innymi przekazuje informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamia rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, pokazuje korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców. Dostarcza informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi. Modeluje zachowanie rodziców względem dzieci. W czasie kontaktów z rodziną pokazuje, jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować, jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji. Prowadzi treningi umiejętności wychowawczych, oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Zachęca do okazywania dzieciom miłości. Motywuje rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły, przedszkola czy żłobka. Towarzyszy w kontaktach z nauczycielami, pedagogiem. W razie niepokojących objawów w zachowaniu dziecka motywuje rodziców do zdiagnozowania poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub innych poradniach specjalistycznych. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane.

Asystent towarzyszy członkom rodziny w urzędach, ośrodkach zdrowia i innych instytucjach, modelując i trenując umiejętności społeczne służące realizacji różnych spraw. Udziela informacji, oraz poszerza świadomość w zakresie przysługujących klientom praw. Asystent rodziny współpracuje ze środowiskiem lokalnym, z Sądem Rejonowym w Rzeszowie, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy w Rzeszowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, instytucjami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Prowadzi również działania pośrednie, polegające na łączności z innymi pracownikami służb społecznych, czyli doraźnych kontaktach służących wymianie informacji w sprawach dotyczących rodziny lub wsparciu.

W 2021 r. asystent rodziny współpracował z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i uczestniczył w spotkaniach grupy roboczej w celu udzielenia rodzinie kompleksowej pomocy.

Kolejnym zadaniem asystenta jest dokumentowanie pracy z rodziną, dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi zatrudniającemu asystenta.

Podstawą działania asystenta rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowywany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty.

Ponadto asystent rodzin prowadzi karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkanie asystenta z rodziną i opis działań przeprowadzonych z rodziną.

Aby praca z rodziną przynosiła efekty, stosowane są wielokierunkowe formy pomocy m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem zatrudnia specjalistów, tj. psychologa, pedagoga i prawnika w ramach Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego, którzy swoimi działaniami wspierali rodziny adekwatnie do potrzeb i możliwości osób zgłaszających się. Z uwagi na

trwającą pandemię konsultacje pedagogiczne odbywały się również telefonicznie. W 2021 roku praca koncentrowała się wokół problemów indywidualnych oraz problemów rodzinnych, wychowawczych, dydaktycznych, w szczególności kryzysy wychowawcze, problemy i zaburzenia relacji rodzinnych, problemy okresu dorastania, problemy dydaktyczne dzieci w szkole. Spotkania z poszczególnymi osobami i rodzinami odbywały się często wielokrotnie, praca prowadzona była w sposób systemowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem w 2021 roku zgłosił ośmioro dzieci z rodzin o niskich dochodach na kolonię w Ośrodku Wypoczynkowo Rehabilitacyjnym Caritas w Myczkowcach.

Działania podjęte w rodzinach w 2021 r.:

1. Współpraca z kuratorem sądowym – 2 rodziny
2. Podjęcie leczenia odwykowego od alkoholu/utrzymanie abstynencji - 1 osoba
3. Konsultacje z prawnikiem i psychologiem – 3 osoby
4. Wdrożenie procedury NK - 0 rodzin
5. Zakończenie NK- 0 rodzin
6. Uczestnictwo w zajęciach placówek wsparcia dziennego - 1 dziecko
7. Mediacje wewnątrzrodzinne - 1 rodzina
8. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym – 0 rodzin
9. Współpraca z pedagogiem szkolnym- 2 osoby
10. Pomoc w poszukiwaniu pracy- 2 rodziny

We wszystkich rodzinach była jednocześnie prowadzona praca wspierająca w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz planowaniu wydatków, a także innych obowiązków, jakie powinni wypełniać rodzice względem swoich dzieci.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

Tabela nr. 1 Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w 2021 r.

2017 rok		2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
14	32	14	29	14	26	10	20	12	21

Tabela nr. 2 Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS w 2021 r.

rodziny	liczba rodzin
wielodzietne	13
niepełne	6

Tabela nr 3. Rodziny objęte pomocą GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie w 2021 r.

Liczba rodzin w tym:	liczba dzieci w rodzinie							
	1 dziecko	2dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci	8 dzieci
	11	20	11	1	1	0	0	0

Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

Asystent rodziny przez cały okres zatrudniania, systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe i dba o swój rozwój uczestnicząc w kursach i szkoleniach

Gmina Krasne (w budżecie Ośrodka) posiada zabezpieczone na obecny rok budżetowy środki finansowe przeznaczone na podnoszenie kwalifikacji zawodowych asystenta rodziny.

IV. WSPÓLFINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek realizuje zadania dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, tj; rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pieczy zastępczej.

W roku 2021 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 8 dzieci, 6 dzieci natomiast przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej.

Łączna kwota współfinansowanych kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 172 512,05 zł tj. 37 066,89 zł z tytułu odpłatności za pobyt w rodzinie zastępczej, natomiast 135 445,16 zł z tyt. odpłatności za pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Art. 8 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje do pracy z rodziną w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka jest rodzina, to też umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Główną przyczyną, z powodu której dzieci trafiły do pieczy zastępczej, jest uzależnienie rodziców od alkoholu, a tym samym brak zaspakajania podstawowych potrzeb dzieci oraz gdy jest zagrożone życie i zdrowie dzieci.

Tut. Ośrodek zanim wystąpi z wnioskiem do Sądu o zainteresowanie się sytuacją dzieci w rodzinie, podejmuje określone formy działania we współpracy z instytucjami, które w swoim zakresie obowiązków mają wpisaną pomoc dziecku i rodzinie. Jeżeli rodzice nie podejmują współpracy, a sytuacja dziecka jest zagrożona wówczas o sprawie zostaje powiadomiony Sąd. W przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, z rodzicami podejmowana jest dalsza współpraca asystencka na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

V. PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny w zakresie pomocy i wychowania dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i są miejscem, gdzie dzieci i młodzież mogą uatrakcyjnić formy spędzania czasu wolnego.

W Gminie Krasne działa placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej z programem wychowawczym. Świetlica Środowiskowa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem działa w 4 sołectwach. Jest ona przeznaczona dla dzieci z tak zwanych grup podwyższonego ryzyka zagrożonych alkoholizmem, przemocą, trudną sytuacją rodzinną, niedostosowaniem społecznym oraz z problemami dydaktyczno-wychowawczymi; zaburzenia zachowania, trudnościami w nauce w kontaktach z rówieśnikami, trudnościami w nawiązywaniu konstruktywnych relacji z osobami dorosłymi. Na zajęcia uczęszczają również dzieci z rodzin wielodzietnych oraz takie, które nie mają powyższych problemów a w świetlicy nabywają pozytywnych nawyków i wzorców.

Praca w Świetlicy Środowiskowej w roku 2021 odbywała się zgodnie z regulaminem a tematy zajęć wraz z listą obecności uczestników znajdują się w dziennikach zajęć. W Świetlicy zajęcia są prowadzone przez 4 wychowawców. Działalność placówki finansowana jest z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Wydatki w 2021 r. wyniosły 67437,00 zł i składały się na nie: wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na umowy zlecenia /41160,00 zł/ oraz bieżące koszty /26277,00 zł - zakup materiałów dydaktycznych, drobne wyposażenie, wyżywienie, organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dzieciom/. Na zajęcia prowadzone w 2021 roku uczęszczało 52 dzieci w przedziale od 7 do 18 roku życia. Zajęcia odbywały się po 6 godzin tygodniowo oraz dodatkowo w okresie ferii zimowych i wakacji.

VI. WYKAZ POTRZEB NA ROK 2020 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W budżecie na 2022 rok Ośrodek ma zabezpieczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej:

- zatrudnienie asystenta rodziny 56 257,00 zł
- szkolenie asystenta 800,00 zł

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, w związku z tym będzie prowadzona dalsza działalność Świetlicy Środowiskowej oraz planuje utworzenie kolejnej placówki w Malawie.

Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnych działań wymaga. Ośrodek stale poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar.

Opracowała:

Agnieszka Kud
Asystent rodziny

Zatwierdziła:

Wioletta Leszczyńska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Krasnem